



Република Србија  
ВРХОВНИ СУД  
Рев 996/2025  
12.02.2025. године  
Београд

## У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Миодраг Гашић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Марко Радивојевић, адвокат из ..., ради измене одлуке о висини издржавања, одлучујући о ревизији тужиље, изјављеној против пресуде Апелационог суда Крагујевцу Гж2 497/24 од 16.10.2024. године, у седници одржаној 12.02.2025. године, донео је

## ПРЕСУДУ

**УСВАЈА СЕ** ревизија тужиље, па **СЕ ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Апелационог суда Крагујевцу Гж2 497/24 од 16.10.2024. године у ставу првом изреке тач. 2 и 3, тако што **СЕ ОДБИЈА** као неоснована жалба туженог и **потврђује** пресуда Основног суда у Јагодини П2 165/24 од 08.08.2024. године у усвајајућем делу става првог изреке и ставу трећем изреке.

**ОБАВЕЗУЈЕ СЕ** тужени да тужиљи накнади трошкове ревизијског поступка од 27.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема отправака пресуде.

## Образложење

Пресудом Основног суда у Јагодини П2 165/24 од 08.08.2024. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да на име свог доприноса за издржавање тужиље као своје ћерке, месечно плаћа износ од по 30.000,00 динара, почев од 20.10.2023. године као дана утужења, па убудуће, док за то постоје законски разлози, до 5-тог у месецу за текући месец, на текући рачун тужиље број ..., који се води код „НЛБ Комерцијална банка“ АД Београд, с тим што ће заостале, а неизмирене обавезе исплатити одједном, док се преко досуђеног износа, до траженог од 40.000,00 динара, тужбени захтев одбија. Ставом другим изреке, одређено је да се овом пресудом мења пресуда Основног суда у Јагодини П2 543/12 од 08.02.2013. године у делу који се односи на висину издржавања АА. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка од 99.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда Крагујевцу Гж2 497/24 од 16.10.2024. године, преиначена је пресуда Основног суда у Јагодини П2 165/24 од 08.08.2024. године у усвајајућем делу тужбеног захтева става првог изреке и у ставу трећем изреке, тако да

је ставом првим изреке тачком 1. обавезан тужени да на име свог доприноса за издржавање тужиље месечно плаћа износ од 20.000,00 динара почев од 20.10.2023. године па убудуће, док за то постоје законски разлози, до 5-тог у месецу за текући месец, на текући рачун тужиље који се води код „НЛБ Комерцијална банка“ АД Београд, с тим што ће заостале, а неизмирене обавеза исплатити одједном. Ставом првим изреке тачком 2. одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље преко досуђеног износа од 20.000,00 динара, до износа од 30.000,00 динара. Ставом првим изреке тачком 3. је одређено да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено изјавила ревизију, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ...10/23, у даљем тексту: ЗПП), чије се одредбе у овој правној ствари примењују на основу члана 202. Породичног закона, Врховни суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку доношења побијане пресуде нема битне повреде из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је отац тужиље. Правноснажном пресудом П2 543/12 од 08.02.2013. године обавезан је да тада малолетној тужиљи на име издржавања месечно плаћа 7.000,00 динара. Мајка тужиље и тужени су вансудски постигли договор да тужени на име издржавања плаћа тужиљи месечни износ од 12.000,00 динара, који износ је тужени и плаћао у периоду од новембра 2022. године до новембра 2023. године. Након тог периода, тужени је престао да плаћа издржавање тужиљи и по ранијој пресуди и по договору о увећаном износу. Тужиља је сада студент и школску 2023/2004 годину похађа као редован студен у Републици Словенији, где је и корисник студентског дома Универзитета ... у ... . Потребе тужиље су сада веће него у време доношења претходне одлуке, с обзиром да она сада има 19 година, редован је студент на основним академским студијама, те свеобухватно њене месечне потребе сада износе 60.000,00 динара, с обзиром да поред свих својих редовних потреба, она уједно живи и студира у иностранству. Тужени има 62 године, по занимању је возач, радно је способно лице и до 28.03.2024. године је радио у Словенији где је остваривао месечну зараду од 800 евра. Радни однос му је престао његовом вољом марта 2024. године, а током поступка није достављен ниједан доказ да он није способан за рад, привређивање и остваривање зараде ван радног односа. Тужени живи у сопственој кући са супругом, која је у радном односу и прима минималну зараду, има још двоје пунолетне деце, али нема законску обавезу издржавања према другим лицима. Поседовао је пољопривредно земљиште, односно газдинство, које је предао свом сину који сада управља газдинством, тако да тужени од те имовине не остварује приходе. Према уверењу НЗС води се као незапослено лице почев од 01.04.2024. године. Мајка тужиље рођена је 1977. године, у радном је односу и остварује сада месечну зараду од 62.688,55 динара, док је у време доношења раније одлуке била незапослено лице. Власник је стана у ..., а осим тужиље нема обавезу издржавања других лица.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредбе члана 160. став. 1, 2. и 3. и члана 164. Породичног закона закључио да су се околности на страни тужиле измениле у односу на период када је донета претходна судска одлука о издржавању, утолико што је тужилца тада била малолетно лице а сада је редован студент факултета у иностранству, па су се самим тим повећале и њене потребе, а обавеза оба родитеља је да брину о потребама сопственог детета и омогуће јој услове живота у онаквом обиму какве имају и сами. Тужени, као родитељ, је дужан да доприноси издржавању свог детета, не само према стварним приходима, већ и према могућностима да исте оствари. По оцени првостепеног суда обавеза туженог да доприноси издржавању тужиле је у месечном износу од 30.000,00 динара, почев од дана подношења тужбе, па убудуће, док за то постоје законски услови, а у такође је у обавези да заостале неизмирене обавезе исплати одједном.

Другостепени суд је нашао да је првостепени суд сходно одребама члана 160. и 164. Породичног закона правилно утврдио да су се потребе тужиле од доношења раније одлуке повећале и да оне сада износе 60.000,00 динара месечно. Такође, по оцени тог суда правилно је првостепени суд утврдио да с обзиром да се тужилца налази на редовном школовању и да је млађа од 26 године, постоји обавеза туженог да доприноси њеном издржавању у већем износу и у односу на ранију судску одлуку и у односу на износ од 12.000,00 динара, који је добровољно плаћао, те је правилно обавезан да од 20.10.2023. године плаћа тужилци издржавање у већем износу. Међутим, по оцени другостепеног суда родитељи нису у сваком случају у обавези да обезбеде сва средства потребна за издржавање пунолетног детеа које се редовно школује, у конкретном случају у иностранству, већ сразмерно њиховим могућностима и у обиму који не представља очигледно неправду за родитеље, те је по оцени другостепеног суда погрешно првостепени суд утврдио да је тужени у могућности да подмири половину утврђених потреба тужиле и доприноси издржавању тужиле са износом од 30.000,00 динара месечно, на који начин је поступио супротно одредби члана 160. став 3. Породичног закона. По оцени тог суда могућности туженог су се смањиле, с обзиром да сада није у радном односу као у време доношења претходне одлуке, а и могућности за запослење су се смањиле, с обзиром на године живота туженог. С друге стране могућности мајке тужиле су се повећале, јер иста у време доношења раније одлуке није била у радном односу, а сада остварује зараду од 62.688,55 динара. Следом изнетог, по оцени другостепеног суда тужени је обавези да допринесе месечном издржавању тужиле у износу од 20.000,00 динара, који износ је у складу са његовим могућностима, као дужника издржавања и потребама повериоца издржавања, док ће у преосталом делу, до процењених укупних потреба, издржавању тужиле доприносити мајка тужиле, а такође и тужилца која је радно способна и у могућности је да и сама обезбеди део средстава потребних за своје издржавање и школовање.

По оцени Врховног суда, другостепени суд није правилно применио материјално право приликом оцене околности које су битне за одређивање висине издржавања које је тужени у обавези да плаћа тужилци.

Према одредби члана 67. Породичног закона, право је али и дужност родитеља да се старају о деци, док према члану 75. и 160. став 1. истог закона, дете има право на издржавање од оба родитеља. Висина издржавања одређује се према потребама детета, као повериоца издржавања (члан 160. став 2.) док могућност родитеља, као дужника

издржавања, зависи од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његових личних потреба, али и обавезе издржавања других лица и других околности од значаја за издржавање (члан 160. став 3. Породичног закона).

У смислу одредбе члана 155. став 2. Породичног закона родитељи су након стицања пунолетства дужни да издржавају своје дете које се редовно школује, до истека времена трајања школовања у одговарајућој школи односно факултету, а најкасније до навршених 26 година живота детета. Стога су родитељи у обавези да се старају о даљем школовању и стручном усавршавању своје пунолетне деце у мери у којој то по редовном току ствари допуштају њихове материјалне могућности, а за стицање права на издржавање и за одлуку о висини доприноса родитеља за издржавање од значаја је околност да ли се школовање одвија континуирано и без великих прекида. Обавезе родитеља и пунолетног детета се по правилу узајамно условљавају, па тако из законске обавезе родитеља да сразмерно својим могућностима издржавају пунолетно дете које се редовно школује, произлази обавеза пунолетног детета да на време извршава своје школске обавезе, односно редовно полаже испите и по истеку једне школске године упише наредну годину студија, осим ако је из оправданих разлога у томе спречено.

У конкретном случају тужилца је након завршене средње школе наставила школовање као редован студент на факултету у Републици Словенији, у циљу стицања високог степена образовања, редован је студент и од уписа на факултет редовно и без прекида испуњава своје факултетске обавезе. Стога су родитељи тужилце сразмерно својим могућностима у обавези да допринесу њеном издржавању.

Имајући у виду критеријуме прописане чланом 160. Породичног закона, утврђене потребе тужилце као повериоца издржавања на 60.000,00 динара месечно, које с обзиром на њен узраст обухватају трошкове исхране, хигијене, гардеробе, трошкове студирања и живота у иностранству, превоза, као и могућности оба родитеља као дужника издржавања да допринесу њеном издржавању, по оцени Врховног суда тужени је у могућности да без угрожавања своје егзистенције допринеси издржавању тужилце плаћањем месечног износа од 30.000,00 динара, како је то правилно оценио првостепени суд. Ово због тога што, родитељи јесу једнаки дужници издржавања свог детета, а у конкретном случају треба имати у виду чињенице да је тужени здрав, да током поступка нису пружени докази да тужени није радно способан, да је радни однос својом вољом прекинуо и тако онемогућио остваривање зараде, те да је својом вољом пољопривредно газдинство пренео на свог сина и тако ускратио могућност да убира приходе од тог газдинства, при чему такође нема обавезу издржавања других лица, те је дужан да у циљу испуњавања законске обавезе издржавања тужилце активира све своје потенцијале и обавезе према њој удовољити, па и на терет обима задовољења сопствених потреба, док са друге стране мајка тужилце, како у новцу, тако и кроз рад, бригу и старање свакодневно улаже у бригу и допринеси издржавању тужилце, те је и она у обавези да у преосталом новчаном износу до потпуног намирења потребе пунолетног детета сноси трошкове издржавања тужилце.

Из наведених разлога, Врховни суд је одлучио као у изреци на основу члана 416. ЗПП.

Тужиљи, према успеху у ревизијском поступку, применом чл. 153. став 2, 154. и 163. ЗПП у вези члана 207. Породичног закона припада право на накнаду трошкова за састав ревизије од 27.000,00 динара, према важећој Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, због чега је, применом члана 165. ЗПП, одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија  
Бранка Дражић,с.р.**

За тачност отправка  
Заменик управитеља писарнице  
Миланка Ранковић